

NAŠ GLAS

Glasilo javnih namještenika u kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca.

== Cijena u prodaji 1 K 50 fil ==
Naš Glas izlazi u tjednu svakog četvrtka.
Godišnja pretplata K 72—
Polugodišnja „ 36—
Četvrtgodišnja „ 18—
Za inozemstvo dodati poštarinu. Oglasi po ejeniku.

== Цена у продаји 1 K 50 фил. ==
Наш Глас излази седмично сваког четвртка.
Годишња претплата K 72
Полугодишња „ 36
Четвртгодишња „ 18
За иновемство додати поштарину. Огласи по тарифи.

Uredništvo: Ljubljana, Rimska cesta št. 20/II. Rokopisov ne vrača, ako se se priloži znak. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani. Hrvatske in srbske dopise je pošiljati le potem organizacij, ki so za vsebino odgovorna.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošlje po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/1. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Ljubljana: —5—

Uradništvo in hišni posestniki.

Uradništvo postaja brezbržno, apatično. Društva ne vem kako naj bi si razlagal deistvo, da se sričo vseh raznih akcij ki jih le zadnje čase zanočelo društvo hišnih posestnikov čisto nič ne zganja in da samo mirno vleda in čaka kaj se pride. Ali prihaja to morda od tod, ker te ni del uradništva v svotem prizadevanju da si izboljša gmotni položaj tako leno uspele da se mu na njeovi misli ni treba ničesar več bati? Toda, kaj na drugi? Te davi nemara obun da si mislijo: naj pride kar hoče! Ali jaz rečem: vrvi za enkrat še ne za vrat! Vsaj toliko časa ne, dokler ima uradništvo take vrle prijatelje kot so hišni posestniki!

Velika in vaniliva res. je liubezen, s katero so se hišni posestniki zadnje čase potegovali za uradništvo, oziroma za zboljšanje uradniških plač. Pozivali so kar naravnost vlado in sicer celo v precej odurnem tonu, da naj vendar že enkrat ustrezne zahtevam uradništva. Seveda je ta liubezen na las podobna liubezni kmeta-ži-

vinoreica ki na vso moč skrbi za to, da dobro izpita svojega volička ali morda tudi kako še mani imenitno žival zvoli za to da ho — izkupiček pri mesariju tem večji! Vlada naj uradnikom poviša plače tako, da bodo mogli »plačevati najemnino v dinarjih« — torej štirikrat toliko kotdosle! Hinc illae lacrimae! Res. prekrasno prijateljstvo! Sicer pa je uradnik itak že dolgo časa neke vrste blago, s katerim trži ves svet, neko sredstvo v dosego namena raznim šnekulantom: dokaz deistvo, da je doslej še vsako povišanje uradniških prejemkov koristilo vsem drugim slojem prei nego uradništvu samemu. Ali naj bo to vedno tako?

Vrnimo se za danes k hišnim posestnikom! Hišni posestniki lamentujejo, kakor bi res vse brez izjeme čakala »nalica beraška in stran rokav«. Celo ljublianskemu gospodu županu so se zasmilili tako, da je potočil par solz z njimi! Pozreimo ali so res v toliko meri usmiljenja vredni!

Deistvo je, da se nahajata hišni posestniki dandanes kakor mnogi drugi stanovl v težavnem položaju, a natholi jih boli to da so jim zvezane roke in da ne morejo poljubno dražiti stanovanj ter poljubno metati strank na cesto. Gotovo, vzdrže-

vanje posloni je dandanes drava reč in lahko se zradi da stroški za popravo hiše nanesejo kako leto prav lepo vsoto. Vpraša pa se kdo trpi pod temi deistvi boli, ali hišni posestniki, ali stranke? Hišni posestniki govore tako kakor bi se natemnine ne bile povišale že desetletia! Istina pa je, da se je na nr. meni zvišala v zadnjih treh ali štirih letih za polnih 50%! Potem so se pa hišni posestniki postavili še na stališče, da razen strohe pri hiši sploh ničesar ne popravljaio. Vse vzdrževalne stroške so prevajili enostavno na stranke. Do kakih absurdnosti vede to, je razvidno iz sledečega:

Stranka, ki si je še pred vojno polskala stanovanje v novi moderno opremljeni hiši, kjer ima vse kar se mora zahtevati od stanovanja: kopalno sobo, električno razsvetlavo itd., pride le malokdaj v tako nepriliko da mora dati kaj popraviti. Stranka pa ki stanuje v kakih podrtih kjer poprša vsega kar spada k udobnemu življenju, se bori z nedostatki dan na dan in mora klicati vsak teden zdat teza zdat drugega obrtnika. Kdo stanuje ceneje, li oni v novi ali oni v stari razdrapani in zanemarneni hiši? Jasno je, da prvi! Ali je to kaka ločika?

LISTEK.

Vivos voco . . . !

(Ob smrti tovariša Mihe Verovška.)

Dr. Avg. Reisman je napisal za I. štev. mariborskega dnevnika »Tabor« podlistek z naslovom »Intelektualec na deželi«. V njem piše o učiteljstvu, ki je prišlo med narod s srcem, prekinjevaločim liubezni najlenših nad ter smelih načrtov za delovanje. Ko na jih jez nekaj let vprašamo koliko so že izvedli onih smelih načrtov slišimo vedno en in isti refrain: »Ni mogoče razmere ljudle farovž ženske« itd. Natholi pa toži vsak da je sam in zato ves trud in napor zaman: ravno oni najbližji ki bi ga morali predvsem podpirati mu nasprotujejo. In tako gre eden za drugim Jermano-vo pot, mnogo, premnogo jih ne doseže niti Jermana. Pa niso krivi sami. Padajo v naročje »izkušnih«, ki so tudi enkrat tako leno in idealno mislili in delali, pa so si pravočasno premislili, »spregledali« in sedaj lepo mirno in brez skrbi zahajajo k

oštirju, mesto da bi »rill z glavo skozi zid.« Filozofija »izkušnosti«, »dozorele močnosti.«

Enako proceduro preživljajo tudi drugi inteligenti na deželi: sodnik, zdravnik, notar, odvetnik. Koliko jih imamo po naši širni domovini, ki so bili svojčas vneti korajžni glasni in pridni! Danes se komaj vemo za nje in če jih tu in tam izsledimo podrežamo nas krenko zavrnemo: »Ni mogoče ne poznate razmer pri nas je to vse drugače.« In natholi se bote boja, ker pa brez boja to je življenja, ni napredka počivaio in se duše sanji v filistejskem miru. Duševni delavci so, na životarilo brez svojega lastnega duševnega življenja v katerem bi se naj kresale njih misli in zorele ideje. Počasni pozabljajo na mesto na kulturne centre, iz katerih so še pred kratkim stonali v svet z dvignjeno glavo, ko je bila nest še krenka, sedaj pa so izgubili najvažnejše in najmočnejše orožje: voljo.

Naši intelektualci na deželi se predvsem radi teza tako »izgubljajo« ker se premalo udeistvuieio duševno. Zato je tudi

njih odborna sila proti načelnim in gospodarskim ali razrednim nasprotnikom tako neznatna in slaba.

Kličemo Vas torej vse, ki čutite z nami ali ste vsaj v svojih mladostnih letih mislili kot mi, v svoj krogi. Postanite naši sodelavci, bolewniki pravega napredka in dobrobiti naroda, iz katerega smo izšli! Koristili bodete s tem natholi sebi samim. Kadar bodete morda razdvojeni v boju s samim seboj ali okolico, kadar boste omagovali, obupavali ali dvomili, ko bode v polnem boju, v zmagi ali šele na pohodu nikdar ne pozabljajte na našo duševno vez. Vsedite se premislite hladno da nas je legija za Vami, če tudi ste v svojem kotičku sami in nadišite svoje misli!

Čudili se bode, kako bo z vsakim stavkom z vsako napisano besedo rastla Vaša notranja sila. Misel in Volja. Nihče vam ne bo mogel nadomestiti zadoščenja in zadovoljstva ki va bode imeli, ko vam prinese list Vaše misli zopet nazaj natisnjene v »znanuščno vnezdo«. Smehljali se bode pomilovalnim ali ogorče-

Da, to je nad vse komodno stališče, na katero so se postavili hišni gospodarji: »Jaz ne popravim ničesar, popravlja stranka ti, če nočeš, pa poidi!« Ali jaz vprašam: kje je tu pravica, da mora stranka vzdrževati tujca poslonja, kje je tu pravica, da mora najemnik stanovanja krvaveti in nositi posledice tega, da gospodar leta in leta za svojo hišo ni ničesar storil! Kako dolgo poide še to? Hišni posestniki si mislijo nemara: Vedno! Mi bomo dražili, vi nam boste plačevali, pa še hiše vzdrževali! Quod non! Kakor hitro hišni posestniki najemniko še enkrat povišajo, mora poklicano oblastvo izreči tudi kategorično, da popravljanje hiš ni stvar najemnikov temveč hišnih lastnikov!

Ako žive hišni gospodarji v ideji, da je taka grozna nesreča biti hišni lastnik, jim nekaj svetujemo. Naj prodajo svoje hiše! Ako se za to odločijo, bodo videli takoj, kdo je revež, Marsikdo izmed njih — če je njih sedanje iadikovanje seveda res odkritosrčno — bo seveda presenečen! Marsikdo izmed njih, ki zdi toži, se kar hitro prepriča, da je milijonar! Vsaka baitica je dandanes skoro milijon vredna! Ne, ne, gospoda moja: Tisti, ki je imel toliko, da si je še pred vojno postavil svoj lastni dom, naj si samo čestita! On je zadel glavni dobiček! Reveži so oni, ki so varčevali in nosili v hrailnico, da bi imeli kaj za stara leta. Ti so udarjeni, ti so pomilovanja vredni. Kdor pa ima svoje imetje v realitetah, naj nikar ne toži, temveč Boga naj hvali, da usmiljenje naj ima s tistimi, ki so prisiljeni, da stanujejo pod tulo streho!

Sicer pa mi ni šlo pri tem toliko za to, da bi vse to povedal temveč neko prošnjo sem hotel izreči do hišnih posestnikov, in sicer to: Pustite pri svoji igri uradništvo lepo ob strani! Ne potegujte se za nas, kot ste se doslej, za to vam pri najboljši volji ne moremo biti hvaležni, in ne sklicujte se, kadar vam gre za dosego, gotovili name-nov vedno in vedno na nas. Uradništvo je že dovolj ponižano in osramočeno, ne sramotite nas, to vas prosim, še vi!

Nabirajte inserate in prispevke za tiskovni sklad ter pridobivajte nove naročnike!

K. ARNOŠT:

Še enkrat nabavno vprašanje.

Pred dvema letoma smo še dobivali takozvane enkratne nabavne prispevke. Od tistega časa teh prispevkov ne poznamo več. Zakaj so izostali, ne vem. Po naši krivdi gotovo ne, ker smo še nedavno zanje prosili. Ne dotikal bi se več tega naslova, če bi ne bil v stiku s tem poglavjem.

Vsak zemljan po naravi ni zavarovan proti mrazu, vročini, dežju in drugim naravnim silam. Torej mora biti oblečen in obut, ker drugače ne more med ljudi in tudi ne vršiti svojega poklica. Teža mnenja pa menda niso naši merodajni faktorji, ker so imeli vedno gluha ušesa za vse tozadevne prošnje in zahteve.

Večina uslužbencev si že veliko let nismo mogli nabaviti najpotrebnejših stvari. Z nabavnimi prispevki si je vsakdo vsaj nekoliko opomogel in si nabavil vsaj najnujnejše stvari. Danes ne zadostuje več nar tisočakov, rešiti bi nas mogla le še velika vsota, če bi hoteli sebe in svojo družino obleči in obuti kakor se spodobi državnemu nameščencu.

Spominjam se časov, ko je uradnik nastopal ob raznih prilikah v salonski obleki. Kako pa je danes? Kdor je videl meseca junija t. l. na Aleksandrovi cesti skupino javnih nameščencev, temu ni treba natančneje popisovati defektno stanje njih toalete.

Pred vojno, ko je imel uradnik še povsod ugled, je bilo nabavno vprašanje veliko enostavnejše kot danes. Ako si prišel k obrtniku ali trgovcu, ti je dal kar si potreboval in plačeval si potem primerne obroke za obleko i dr. Danes ne dobiš ničesar več na obroke. Danes je veslo trgovcev in obrtnikov; plačaji takoj, če nimaš pa nusti! Kje naj dobi javni nameščeneec, če potrebuje obleko, 2—3000 K, da si kupi drugo? Če potrebuje čevlje, je zopet treba 6—700 K. A kje so druge reči, kakor klobuk, perilo itd.? In če ima ženo in šolo-obvezne otroke, kje naj vzame toliko denarja, da vse svoje stanu primerno znova obleče in obuče? Da si poštenim potom

pridobi potrebna sredstva v ta namen, le nonolnoma izključeno. Oblečen in obut pa mora biti in morajo biti vsi člani obitelji vendarle. Kaj naj tedaj stori?

V številki 40. »Našega Glasu« čitamo, da se dobi v ljubljanski »Samopomoči« manufakturno blago, podlage, perilo, čevlji, klobuki in vse kar potrebujemo. Z veseljem smo čitali to novico in jo radostno pozdravljali. Vsa čast naši »Samopomoči«, da se ji je po zaslugi g. poverjenika za pravosodje posrečilo dobiti toliko potrebnega blaga po razmeroma nizkih cenah (180 do 240 K). Danes je vsaka nabava tega blaga zelo otežkočena. V štev. 42. istega glasila nam nudi »Samopomoč« celo ugodnost, da si nabavimo suknenega blaga za najvišji kredit 3000 K, ki se mora pokriti v šestih obrokih. Več od »Samopomoči« res ne moremo zahtevati in lasno je, da večjega kredita članom ne more dovoliti. V to svrhu nima niti potrebnih sredstev, oziroma obratnega kapitala. Vkljub dobri volji »Samopomoči« pa nam je nezadostno pomagano. Državno uslužbenstvo je namreč donolnoma goloto, boso in brez perila. Da si nabavimo vse, kar potrebujemo, ne zadostuje 3000 K. A niti te vsote večina niti v šestih obrokih ne more plačati. Večina ima namreč več otrok! Za 3000 K dobi pač le dve obleki in plača krojača.

V tem oziru more nam oženjenim očetom edino država priskočiti izdatno na pomoč, edino ona nas more rešiti. Danes kredit 3000 K ne zadošča za familije 5—8 glav. Zato je treba globoko seči v državni žep. Da je vlada nekoliko informirana o naših potrebah, dokazuje vest, da je komisija za pobiranje dražinje sprejela načrt, kako urediti preskrbne organizacije zasebne iniciative in kako podpirati konzumne zadruge javnega značaja. V predlogu te komisije je tudi zahteva, naj se v finančni zakon za leto 1920/21. vstavi naknadno donolnilo o otvoritvi kredita 500 milijonov dinarjev, iz katerih naj bi se nakazovala konzumnim zadrugam in aprovi-zacijam sredstva za obratni kapital.

Koliko je na tej vesti resnice, ne vem. Vsekakor pa bi bil tak načrt topla pozdravit. Nekaj sličnega se mora ukreniti in državnemu uslužbenstvu se mora nuditi prilika, da si poceni in v malih obrokih naen-

nim nasvetom stritih značaje v kmalu oživi z novo silo življenje... Ludstvo, ki Vas je doslej mehkeva, omahujočega in neodločnega morda sumničilo in natočevalo. Vam kmalu položi vse svoje zaupanje v naročje in Vi bodete rasti v niem, ono v Vas. Tedaj v Vas ne bo več sledu ne o hlapcih in ne o Jermanu, ampak šli hoste klubovaje vsem zaprekam za močnim neupogljivim kovačem Kalandrom...

Pustili smo govoriti dr. Reismana. Dobro je povedal. In resnico! Tudi za javne nameščence! Negativno stran te resnice občutilo bridko vse naše organizacije naša Osrednja zveza in jo občutili »Naš Glas.«

Apatija, črnogleda černost, brezbriznost, topa zabavljanje in neverjetna duševna sterilnost so se razpasle med javnimi nameščenci. Vse delo je padlo le na nekaj redkih ramen in glav, ogromna večina pa le kritikuje, intriguje in čaka, da mu prilete pečene ptice med zobe. Le par mož se žrtvuje v naših društvih, malokdo se zanima za njih delo, še redkeje kdo jih podpira, marsikdo pa jim meče celo pole-

na pod noge. Zabavlja vsakdo a delati noče skoraj nihče. Še slabše: celo onim, ki še delajo, se zavrenjuje delovanje; opravlja se jih sumiči, natočuje in odreka sposobnost in nesebičnost. Velikani smo Slovenci v zabavljanju, a pritlikavci v delovanju.

Res je, težke čase preživljamo. Toda preživljamo jih po vsem svetu. Človek pa ne živi le od kruha in trebuh ni vse. Imamo vendarle še tudi možgane razum, okus in srce. Imamo vendar še kakšne druge težnje, ne samo skrbi za skledo in ponev. In v svobodnih trenutkih ne mislim le na kavarno, gostilno in kvarte. Vzlic vsemu počemo utoniti v filistrstvu. Sai smo vendar intelektualci, cvet inteligence! Spomnite se tovariša Mihe Verovška in zavedite se: Še žive ideali! Ker živeti morajo. Sicer se izpremenimo v živali in stroje.

Zato je naša prva dolžnost: naivestneje izvrševati naše službene naloge. Izvršujemo jih pošteno in vzorno, saj koristimo s tem svoji domovini, svoji državi! Bodimo res stebri državi! Kdor lenari,

uganja pasivno, resistenco, lehkomiiselno zlorablja, dopuste in se dela vsak čas bolnega, ni dober kolega, ni zvest državljani ter je slab domoljub. Tak trot, ki le žre, zabavlja in hujska, ne zasluži, da ga ščiti organizacija. Škodlivec je ne le državi in uradu, nego tudi tovarišem in ožji domovini. Zato zani ne poznamo pardona!

Z marsičem smo nezadovoljni. Z golim nsovaniem na nedostatkov ne odpravimo. Le delo prinese napredek. Zato moramo nedostatke ne le razkrivati, nego preiščeno in po debatah s kolegi tudi predlagati nametne reforme. Ne bodimo le negativni, nego tudi pozitivni! In kjer moremo, sami zastavimo svoje moči! Ker lahko je grajati, a težko bolie narediti. To velja v uradu, v javnosti, v naših organizacijah in pri našem listu.

Komur ni kaj vseč, naj gre in popravi! Če ne moreš direktno, pa popravi indirektno: predlagaj v dostoini obliki, nasvetuj dosegljiva sredstva in možne poti, udeležaj se, sei delaj v organizaciji, napiši članek, dva, tri! A vse preudari trezno, mirno, stvarno! Z romantiko in utopijami v

krat nabavi česar si tekom let vsled ne-
čuvno slabih plač ni moglo nabaviti. Če
pa vlada ne more uresničiti gorenjega na-
črta, naj nam dovoli redne in primerne na-
bavne prispevke — po številu družinskih
članov — kakor jih imajo zasebni usluž-
benci.

Merodajni gospodje naj nikar ne mi-
slijo, da je z zadnjo ureditvijo draginskih
doklad rešeno tudi nabavno vprašanje!
Naši prejemki so zopet tako ničlo odmerje-
ni da bodo vsled vedno rastoče dražnje
še vedno komaj zadostovali za prehrano
stanovanje in druge vsakdanje potrebšči-
ne. Da naše trditve niso pretirane spr-
čitje dejstvo da zahtevajo te dni rudarji
razum zvišanja nabavnih prispevkov tudi
eksistenčni minimum med drugim za ože-
nienca s tremi otroki po 220 K na dan.

Državni krmilarji naj vse to upoštevajo
in uvidijo da je radikalna odnemoč res
nujno potrebna. Slišali so že mnogobrojne
denutacije, ki so prosile za nabavno po-
moč. Ko pride prihodnja denutacija v obli-
čainem uradniškem kostumu na bodo vi-
dele njih oči česar niso hotele nikdar sli-
šati njih ušesa.

Premogariji in uradniki.

Trbovelskim in drugim slovenskim
premogarijem mora biti uradništvo hval-
ležno. Saj so povedali vsi naši tavnosti, da
smo javni nameščenci najsibše plače-
vane nare v Jugoslaviji. Premogariji de-
lavci s nar ljudskošolskimi razredi za-
htevali kot eksistenčni minimum sledeče
mezje na delavni dan:

Za samec po 85 K, za delavca z ženo
122 K, za delavca z ženo in enim otro-
kom 156 K, z dvema otrokoma 190 K, s
tremi in več otroki 220 K.

Naj ugotovimo delstvo, da ima država
glede eksistenčnega minimuma javnega
uradništva popolnoma drugačno naziranje
kakor ga zastopa trbovelsko premogo-
konno delavstvo. Kar je dala osrednja
vlada javnim nameščencem šele po dolgo-
trajnem boju in na silni pritisk organizacij
ter na energično posredovanje raznih na-
rodnih predstavnikov JDS, to zaostaja
daleč pod zahtevami delavstva.

Primerjalno!

Asistent, samec, dobiva danes K 74.11
na dan, delavec samec, zahteva 85 kron!
Asistent z ženo in 1 otrokom dobiva dan-
es na dan 98.11 K, delavec zahteva 156
kron: asistent z ženo in 2 otrokoma dobiva
110.11 K, delavec zahteva 190 K, Nadko-
misar (samec) dobiva 85.19 K, delavec naj
dobi le 19 vinarjev manje: nadkomisar z
ženo dobiva 97.19 K, delavec naj dobi 122
kron nadkomisar z ženo in 1 otrokom do-
biva 109.19 K, delavec naj dobi 156 kron.
Svetnik z ženo dobiva danes 106.60 K, de-
lavec z ženo naj dobi 122 K, Uradnik V, či-
novnega razreda (samec) dobiva danes
132.05 K, delavec kopač, tesar, kovač ali
težak naj dobi 85 K: isti uradnik z ženo in
2 otrokoma dobiva danes 168 K 5 vin., a
isti težak z ženo in 2 otrokoma naj dobi
190 kron!

Ali je eksistenčni minimum delavčev
višji kakor uradnik? — To pač le doka-
zuje da je uradništvo še vedno plačevano
globoko pod minimum! Naša tavnost naj
primerja prejemke uradništva s prejemki
delavstva, računna naj samo ter prizna, da
zaslužuje javno nameščenstvo višje simpa-
tije, kakor jih je zaradi neumevanja nego-
vega položaja uživalo doslej.

Ministrski predsednik Vesnlč je dejal,
da se uradniško vprašanje študira, a da se
kar čez noč ne dá rešiti. Ironija! Že dve
leti rešujejo uradniško vprašanje a ga še
ne rešilo. Te počasnosti se mora naveli-
čati tudi angleška potrežljivost. Zakaj se
ne izenačijo plače vsem javnim nameščen-
cem v državi? Zakaj se ne dožene rešitev
službene pragmatike? Delavstvo ne čaka,
nego štralka in izsili! Ali naj delavstvu sle-
di še uradništvo? — Gotovo te, da javni
nameščenci od srca privoščijo delavcem
pošten eksistenčni minimum: toda javni
nameščenci z dolgoletnimi, dragimi študi-
jami, v duševno skrajno napornih in odgo-
vornih službah, uradniki z izobiti na univer-
zah z doktorati, profesurami in visoko
strokovno praktično popolneno izobrazbo
ne morejo — zaostajati za manualnim de-
lavstvom!

**Tovarišu! Rešite poslano Vam polož-
nice pozabljenosti in obnovite ž njimi
naročnino!**

današnji realistični dobi ne dosežeš uspe-
ha! In pomni: rušiti je lahko, ustvarjati in
vzdrževati pa zelo težko.

Ogromno je število javnih nameščen-
cev, če bi porabil vsakdo svoj talent v
uradu in izven urada, kako drugače bi se
nam godilo! Vso domovino vso državo bi
obvladovali mi in brez naš bi se ne moglo
zgoditi nič! Le pomislite, kolik bi bil lahko
naš vpliv če bi bili vsi naši tovariši res
— tovariši kolik bi bil napredek, če bi ne
bilo med nami toliko troto, sterilnih za-
bavlačev koruncionistov, brez značajnih
šrekulantov, vse morečih birokratov in pa
cvičarskih filistejcev!

»Naš Glas« bi bil lahko najsibnejši
časopis cele Jugoslavije. V vseh strokah
imamo prvovrstne strokovnjake, može
velikih talentov in izkušeni, najširšega du-
ševnega obzora in popolne zrelosti. Če bi
pisali ti v naše glasilo bi zatemnili vso
dnevno žurnalistiko. Tako pa te »Naš
Glas« navezan le na ničlo četico dopisni-
kov. Hvaležni smo jim, a priznati moramo,
da včasih le stežka napolnimo prazne
strani... A zabavljanja in kritike je tem

več. Zato ponavljamo: Spomnite se tova-
riša Mihe Verovška! Posnemaite ga!

Kličemo Vas vse v svoj krog! Posta-
nite naši sodelavci po naših društvi-
h organizacijah, združenih, postanite sobojev-
niki pravega napredka našega naroda in
dobrobitja vsega uradništva! In pišite
poročajte organizirajte! Brigajte se za vsa
javna vprašanja, razmišljujte o njih ter
napišite svoje misli, nasvete in predloge!
Skratka: delajte! Izprevidite, da Vas mine
hipoma Vaša apatičnost, črnogleda čmer-
nost in se otresete tonega, brezkoristnega
zabavljanja. Prevzemite na svoje rame
neka del in mahoma se počutite zoper
mlade in živahne. In srečneše!

V svojem lastnem interesu storite to,
na korist tovarišev na prosnih napredka
v domovini ter na spas in blagor naše
države! In morate storiti tako! Sicer niste
intelektualci, niste inteligenca, nego len,
a nadut duševen proletarijat ki ne zaslu-
žuje ne sočutja, ne pomoči...

Vivos voco.

Jos. Kremen.

Martin Bregar (Sp. Šiška):

Koga bom volil?

Stranke so postavile svoje kandi-
datne liste. Zdaj stopa pred nas vpraša-
nje, koga bomo volili. Prav je, da pogle-
damo nazaj, da znamo stopati naprej. Če
smo v svojih strokovnih organizacijah le
nadstrankarski javni nameščenci, mora-
mo postati politični v tistem hipu,
ko je treba glasovati. Nepolitične stranke
in nepolitičnih kandidatov ni, torej se
moramo odločiti za strankarskega poli-
tičnega kandidata.

Tekom vse skoraj dveletne dobe Na-
rodnega predstavnštva sta se za inte-
rese javnih nameščencev kolikor toliko
zanimali JDS in JSDS ter sta se za našo
korist dejansko zavzemali. Le v poslan-
cih dr. Kramerju, dr. Pucu, dr. Brezigar-
ju in dr. Kukovcu, ki sta se jim včasih
pridružila posl. dr. Drag. Lončar in An-
ton Kristan, smo nahajali zaslombo. SLS
je ostala dosledna: ker ji velja še vedno
dr. Šušteršičevo načelo, da „uradniki
žro in žro“, se ni ves čas za javne na-
meščence prav nič brigala. Poslanec Ve-
senjak je celo izjavil: „Uradništvo ni moj
referat!“ Kar smo dosegli, smo si pribo-
rili s pomočjo JDS in JSDS brez SLS.
Nasprotno, železničarji so nam opetovano
javno in zasebno pripovedovali, da je
deloval minister dr. Korošec proti želez-
ničarskim nameščencem ter je sprejemal
njih deputacije ne le osorno, nego jim
je grozil celo z discipliniranjem.

Kdor se hoče ravnati po nauku:
„Ako te kdo udari po levem licu, mu po-
nudi še desno!“ — oni naj volijo kandidate
SLS! Jaz jih ne bom. Že zato ne, ker
smatram klerikalizem za istotako narod-
no nesrečo, kakor komunizem. Volil pa
tudi ne bom socialnih demokratov, ker
so izrečno delavska stranka, ki smatra
uradnika za buržuja ter ga pozna le ta-
krat, kadar ga potrebuje in zlorablja. Res
je, da smo danes javni nameščenci ma-
terijalno na slabšem kot delavski prole-
tarijat. Res je pa tudi, da se godi delav-
stvu bolje na naše breme, in da delavci
doslej za uradnika niso v dejanju poka-
zali nikdar in nikjer, da spoštujejo ura-
dniške posle ter niso zato javnih name-
ščencev še nikoli podpirali. Vse, kar se
je govorilo ali pisalo v vrstah JSDS za
javne nameščence, je bilo le demagoštvo
in le puhlo frazerstvo. To je namenjeno
le glupim kanilom, ki jih menda med jav-
nimi nameščenci ne bo veliko.

Zame prihajata torej v poštev le JDS
in NSS. Obe sta napredni, zares narodni,
načelno delavni za državno edinstvo in
za ujedinjenje vsega slovenskega naroda.
Obe pa imata tudi v svojem programu
ureditev vprašanja javnih nameščencev,
ter izenačenje njih plač po vsej državi.

Vendar bom v Ljubljani glasoval za
JDS. Na kandidatni listi JDS sta dva
uradnika: profesor Josip Reisner in taj-
nik Iv. Mohorič. Tudi dr. Ivan Tavčar se
je kot župan vedno dejansko izkazal
uradništvu odkrito naklonjenega ter nam
je lani decembra meseca o priliki naše
demonstracije dokazal svojo solidarnost
s tem, da je tudi sam izostal iz urada.
Dr. Albert Kramer se je ves čas, zlasti
pa v zadnjem času o priliki poslednjih
pogajanj zaradi ureditve prejemkov jav-
nih nameščencev živo udeleževal na našo
korist. V svojem govoru v Narodnem
domu je izjavil, da je zadnji čas, da se
uradništvo primerno plača, da se dožene
službena pragmatika in izenačijo plače po

vsej Jugoslaviji. In načelnik JDS je danes dr. Kukovec, čigar zasluga je, da smo zopet vsaj nekoliko na bolšem.

Volil bom torej listo prof. Jos. Reiserja, podpredsednika Osrednje zveze javnih nameščencev in vpokojencev, našega vztrajnega in pogumnega prvoboritelja. Prof. Reiser je sam javni nameščeneec, pozitiven delavec za našo službeno pravnatiko in regulacijo naših službenih prejemkov ter najboljše poučen o vseh naših težnjah in ciljih. Prof. Reiser deluje že od leta 1908. dalje v naši organizaciji vztrajno, nesebično in vzorno kolegijalno. Kot bivši deželni poslanec ima parlamentarno rutino in kot bivši občinski svetovalec je imel dolgo vrsto let uradniški referat. Poznamo ga kot dobrega govornika, kot resnega moža in miren značaj. Njegova znanstvena dela pa so dokaz njegove globoke umstvene izobrazbe.

Nikomur ne jemljem prepričanja, ker mi je sveto vsako iskreno prepričanje, a tudi sebi si ga ne dam jemati od nikogar. Kdor vidi boljše kandidate drugje, naj jih podpira! Jaz jih ne vidim: iz preteklosti sklepam na bodočnost, po dejanih presojam kandidate, a — na besede nič ne dam. G. Deržiča spoštujem kot železnodarja, torej uslužbenca privatnega podjetja in g. Brandner je tudi privatni nameščeneec. Ali naj nameščenci privatnih podjetij zastopajo javne nameščence? Ali naj železnodar zastopa sodnike, politične in finančne uradnike, vseučiliške srednje in ljudskošolske učitelje ter druge državne in avtonomne nameščence? — Po mojem bi bilo to nesmrten testimonium paupertatis! Svoji k svojim! Javni nameščenci k javnemu nameščencu! To je naša dolžnost in zahteva naša čast!

Ne politična in ne strankarska, nego čisto realna osebna korist nami veleva voliti Jos. Reiserja: naš zaupnik naš tovariš je, ki pozna naše srce in naš žep.

Zato kličem vsem, ki hočete javnim nameščencem dobro:

Volite kandidata prof. Josipa Reiserja!

V. N. (Maribor):

Iz krogov sodnih pisarniških uradnikov.

Ne zavist, temveč čut resnice in pravice ter dolžnost do svojega stanu nam narekuje naslednje vrstice.

Temeljem opravnega reda iz leta 1897 vrše posle sodišč sodni in pisarniški oddelki. Poslovanje sodnih oddelkov je v področju sodnikov, ono pisarniških oddelkov pa pisarniških uradnikov. Ti poslednji se dele v vodeče in navadne pisarniške uradnike. Za vodeče uradnike se zahteva srednješolska izobrazba in trije strokovni izpiti: obvladati morajo poleg predpisov obširnega opravnega reda tudi pravilnik sodne oblasti ter vse važnejše določbe civilnega, kazenskega in izvršilnega reda. Važnost in odgovornost službe vodečih uradnikov je uvidela že stara Avstrija in jih je zato uvrstila v skupino C. Vsi drugi pisarniški uradniki, ki morajo tudi polati dva strokovna izpita, so uvrščeni v skupino E časovnega napredovanja.

Že z vneljavo omenjenega opravnega reda so bili sodniki v službi, nemalo razbremenjeni na škodo pisarniških uradnikov. Zato je poslednjim že stara Avstri-

ja prisodila dnevno 8. a sodnikom 7 delavnih ur v praksi seveda z razliko, da se jih pisarniški uradniki morajo sodniki pa morejo držati. Sodnikov ni mnogo takih ki sede čez 6 ur na dan v uradu. Malone vsaka od leta 1898 dalje tozadevno izdana naredba je imela cilj, do taktat že tako razbremenjene sodnike še bolj razbremeniti a za ravno toliko obremeniti pisarniške uradnike. Zadnja taka takozvana odvezna novela je bila izdana med vojno. Edino liubezen do dela in domovine ter skrb za vsakdanji kruh in obstanek podživa pisarniške uradnike da kljub vsemu vztrajajo in točno vrše svojo službo, četudi večkrat čez uradne ure in do trde noči. Nih točno in vestno vršenje naborne težavne službe je našlo priznanje tudi pri najvišjih činiteljih. Bivša avstrijska justična ministria Klein in Schauer sta javno prišla da so pisarne sodišč hrbitentca sodne urave in da bi brez nie sodni oddelki odovedali. Koliko se od pisarn zahteva in koliko samostojnega dela izvršujejo tega lajnost ne ve. Tudi samostojna dela pisarniških uradnikov vredo v lajnost pač s podpisom sodnika četudi jih ni niti prečital. Za lažje razumevanje bodi omenjen le en slučaj. Kazenskim razpravam pri zbornih sodiščih prisostvuje kot zapisnikar — pisarniški pomočnik torej najnižji izmed pisarniškega osebja: ta si med razpravo dela kratke beležke za zapisnik in razsodbo važnih okoliščin. Po razpravah ko te sodnik že na oddihu je naloga tega najnižjega izmed nižjih izdelati samostojno zapisnik v vseh, tudi najbolj kompliciranih slučajih. Nočemo sicer s tem trditi da so med pisarniškim osebjem vsi do zadnjega same luči in zvezde. V vsakem stanu so dobri in slabi. Dobri sodniki priznavajo in cenijo zmožnosti podrejenih pisarniških uradnikov. So pa drugi, ki nimajo srca do nižjih ter jim mečelo na mizo celo taka dela ki bi jih po zakonu morali sami izdelovati. Mesto da bi jim bili hvaležni jih gledajo tako nekako kakor bivši avstrijski naduti oficir, ki je bil v dnu duše prepričan, da šele z lajnantom pričena človek.

Vse to navačamo, da tudi lajnosti pokažemo, da smo v državi važen faktor, da je tudi naše delo ne samo kvantitativno, temveč tudi kvalitativno vsaj tako važno kakor v drugih strokah. Da sodstvo dobro in nemotno funkcionira imamo tudi mi svoje zasluge. Država je s tem da je dovolila samo sodnikom posebno stanovsko doklado pokazala, da ne skrbi enako za vse svoje nameščence da nas te materialno oškodila, a pred razsodnim narodom — ponižala. Omalovažuje in prezirajo pa nas žal, tudi oni, ki bi bili v prvi vrsti poklicani, da se tudi za naše stanovske koristi potrudijo. Če so sodniki za se dosežli posebno stanovsko doklado v mesečnem iznosu 450 dinarjev, sklicevate se na svojo daleko višjo izobrazbo in resnično odgovorno nanorno delo, bi bilo konsekvantno in pravično da bi se istočasno potegnili tudi za nas in nam priborili primerno posebno doklado. A doživeli smo razočaranje! Našel se je tale človek ki je ošivduo iz bojazni, da ne bi sodniška posebna doklada snavajala do vodi zahrbitno poročal osrednjemu odboru, da pisarniški uradniki ne reflektiramo na posebno stanovsko doklado in da smo s predlaganimi dnevniciami povsem zadovoljni! Kako dolgo se nas ho že izkoriščalo v posebne osebne namene!?

Ne samo sodnikom temveč tudi pisarniškim uradnikom ki so med vojno morali prevzeti poleg svojega še delo svojih tovarišev je stara Avstrija pripoznala posebno odškodnino za to poslovanje. A čuite! Kar nam je birokratična stara Avstrija dovoljevala nam je demokratska Jugoslavija vzkrala. Obče je znano, da je po prevratu ostalo dalje časa nezasedenih več sodniških in mest pisarniških uradnikov. Potrebno je bilo dvojno in celo potrojno delo tudi za pisarniške uradnike. Iz prihrankov nezasedenih mest je justična uprava zbrala precejšen fond. Vsak razsoden človek bi pričakoval, da se bo za naddela odškodnino iz tega fonda sodnike in pisarniške uradnike. Ne, naša birokracija je določila iz tistega fonda sodnikom po 150 K mesečne doklade, pisarniškim uradnikom pa — ničesar ..

Vsled nenavadnega in nepretrganega napora in slabe netečne prehrane je zdravstveno stanje med pisarniškim osebjem postalo obžalovanja vredno: posledice se kažejo v mnogoterih resnih slučajih in sicer v še večjem številu, nego med sodniki.

Sodni uradniki so torej poleg dražinskih doklade že preleli tudi posebno stanovsko doklado in sicer prav izdatno. Vsi so zadovoljni. Mi jim to privoščimo že s tega stališča ker čutimo sami na svoji koži da se s samimi dražinskimi dokladami ne da živeti svojemu stanu primerno. Iz navedenih okoliščin pa ne moremo odbravati tako velikanske razlike med sodnim in pisarniškim uradnikom. Država ki je našla sredstev za kritje osebnih sodniških doklad, bi jih z dobro voljo našla tudi za nas. Mi torej nai še nadalje stradamo in če hočemo sebe in svojo družino stanu primerno prehranjevati in oblačiti, nai se mar pustimo podkupovati, nai verižimo in golufamo! Kaj porečete, eg, sodniki če nas neki dan prišelijo pred Vaš, sodni stol kot podkuplence, golufe, tatove...!?

Znani so nam slučaji, da si nekateri sodniki — ne vsi! — pridržujejo vse inventarje, ki dopašajo lete komisijske troške in komisinarialo no večkrat na teden. Izvršitev inventarjev na sedežu sodišča ki ne nesejo ničesar, na nalaganje pisarniškim uradnikom. Unamo da bodo odslei vsričo sodniške doklade vsi sodniki brez izjeme gojili več čuta pravičnosti in človekoljubja do podrejenih trpinov!

Končno omenjamo da smo vedno pripravljeni žrtvovati se v doseganji meri na korist liube domovine in zadovoljstvo svojih predpostavljenih. Poudarjamo pa zaletno da smo tudi mi ljudje, ki ne živimo od zraka in da je — liubezen rodi liubezen!

ARNOŠT (Ljubljana):

Cezurno delo pri uradih.

Po prevratu se je delo pri vseh javnih uradih znatno pomnožilo. Nikjer pa menda ne v tako velikem obsegu, kot pri davčni stroki.

Prebivalstvo v Sloveniji se je zaradi naselitve beguncev in drugih slojev iz raznih zasedenih in po vojni uničenih krajev silno pomnožilo. Zaradi porostasno naraslih cen so se zvišale tudi plače ali mezde, oziroma dohodki sploh in pri tem je naraslo število cenitov, — to je obdavčencev za dohodnino — za najmanje dve tretjini. Z ozirom na eksistenčni minimum dohodnini podvrženih dohodkov v višini 3200 K bi moral biti danes že vsak pastirček podvržen dohodnina-

skemu davku: osobito če se mu prišteje k plači še vrednost hrane in stanovanja, kakor je to v zakonu predpisano. Uvedla so se razna nova davčna bremena in pristojbine kakor vojni davek, trošarina, poslovni davek, razni pribitki, nakazila in izplačila podpor itd. Razun tega prihajajo dan na dan novi davčni in pristojbinski zakoni, naredbe, odredbe in predpisi, katere treba študirati in se po njih ravnati.

Za vse to ogromno delo je na razpolago isto število uradništva, kakor pred vojno, da v mnogih slučajih še celo manjše. Ne bom pretiraval, ako trdim, da se je delo nemanje podvojilo.

Po krščanski pravičnosti bi se moralo zato tudi število uradništva vsaj podvojiti, da bi moglo premagovati vedno naraščajoče poslovanje. Toda to se ni zgodilo in kakor kažejo vsa znamenja, se tudi v doglednem času ne zgodi. In zakaj ne? Ali ni naraščala, ali se pa šteti? Mnenja sem, da prvi vzrok ni upravičen. Uradniškega naraščaja do sedaj še ne primanjkuje in ga morda tudi v bodoče ne bo primanjkovalo, če bo uradnik stanu in delu primerno plačevan in če država poskrbi tudi za njegov ugled. Štedenje pa je lepa čednost le na pravem mestu in ob pravem času. Če se zaradi par prištedenih tisočakov na uradniških plačah odtegne milijon zakonitih obdachi to nikakor ne more biti drzavi v korist.

Pred kratkim časom so dobila okrajna davčna oblastva in davčni uradi novo naredbo, po kateri se vsi posredni davki v velikem obsegu preosnavljajo. Ker ima ta naredba pravomočnost že za vse leto 1920, so vse že izvršene ukrepe predpisi in odpisi davkov za to leto neveljavni in se morajo po novi naredbi naknadno odmeriti in predpisati. Koliko dela in truda bo stalo to popraviljanje okrajne davčne oblasti in davčne urade, lahko presodi vsak strokovnjak. Redno delo bo zopet zelo zaostalo.

Davčni uradniki v kljub pridnosti in požrtvovalnosti ne bomo mogli več dolgo premagovati preobilnega poslovanja. Dasi navadno prostovoljno podaljšujemo uradne ure, čitamo uradne liste in študiramo zakone in naredbe ob prostih urah doma da ne tratimo časa v uradu kljub temu — delo vedno zaostaja. Razne odmere in predpisi se ne izvrše več pravočasno in priredba dohodnine je navadno več mesecev pozneje končana, kakor bi morala biti in to vsako leto kasneje.

Da se redno uradno delo spravi kolikor mogoče zonet v pravi tiri, naj bi se vvedlo pri uradih, kjer je potrebno plačano čezurno delo toliko časa, dokler se ne dodeli najpotrebnejše število uradništva. Na kak način in v kateri višini naj bi se to čezurno delo plačalo, naj bi določila delegacija ministrstva financ v sporazumu z organizacijami. Pri katerem uradu je potrebno čezurno delo in kje so upravičeni zaostanki, se delegacija lahko uveri s tem, da zahteva statistiko o številu pri uradu nastavljenih uradnikov ter število cenitov ozir. davkoplačevalcev, event. tudi odmernih služtev in drugih svend v letu 1914 in 1920. Uverjen sem, da se bodo gospodje potem čudili, kako smo sploh do sedaj mogli obvladati vse to delo. Ako bi bilo uradništvo samo krivo teh zaostankov, ali pa če bi se dali zaostanki podelati v nekaterih dneh ali tednih, bi ne stavili tega predloga, marveč bi prostovoljno popravili ta nedostatek, saj bi bila to tudi naša dolžnost. Ker

pa to ne velja ne v prvem in ne v drugem slučaju in ker smo uradniki danes slabše plačani kot najnavadnejši težaki in rokodelci, nam tega predloga ali želje nobeden razsoden človek ne bo zameril ali nas obsojal.

Vsak človek dela pač za to, da preživi poštenim potom sebe in svojo družino. Tega nam z našimi dohodki ni mogoče in če je vsak delavec upravičen zahtevati plačilo za čezurno delo, zakaj bi te pravice ne imel tudi uradnik? Naše plače so vzlic vedno naraščajoče draginje komaj za pokrivanje najnujnejših potrebščin. Za drugé izvanredne izdatke si mora vsakdo iskati postranskega zaslužka, če utegne in če ga sploti, dobi. Davčnim uradnikom je to vsekakor popolnoma izključeno. Vsak nas prezira kot izdajce, pri občinstvu smo skrajno nepriljubljeni in vsakdo se nas ogiblje kot garjevo ovco, misleč, da vidi le vohuna pred seboj.

Sila kola lomi. Uverjen sem, če bi se vvedlo čezurno delo proti primerni nagradi, bo večina uradništva s tem zadovoljna, osobito pa družinski očetje. Kolikor mogoče malo uradništva, ali to naj se tako plača, da se ne bo vedno borilo z vsakdanjimi skrbmi! Poprijeli se bomo z vso vnemo našega poslovanja tudi po uradnih urah, ter skušali nadomestiti primanjkujoče delavne moči, dokler se nam ne pridele, oziroma ne imenujejo.

Štedenje pa naj se opusti v kolikor to škoduje državnemu interesu!

Filip Korenčan (Ljubljana).

Slovenski igralci stavka o!

Človek bi nehote vprašal: ali se vedno? — ali že zopet? — Ker zadnji dve leti slišimo vsak čas, da naši igrači stavkajo. Nekaj gnilega je v državi. Dajski! Koristno bi bilo zasledovati odkod izvira to neprestano razburjenje, kdaj je kriv neumrlega nezadovoljstva med član in ali je res še kaj resnih povodov za to nezadovoljnost. Preiskati bi bilo treba navedbe članstva in vodstva, a zaslišati tudi občinstvo, ki to naše gledališče vzdržuje ter ima kot kruhodajalec tudi pravico do besede.

Mi se v to sršenje gnezdo ne spuščamo. Konstatiramo le dejstvo: niti današnje članstvo niti sedanje vodstvo ni bilo med graditelji naše Talije; nihče — razen starega g. Danila — ni med nami trpel in trepetal za naše gledališče v tistih strašnih časih, ko je njegovo življenje viselo na pajčevinsko tenki nitki! Žato pogrešamo tisto samozatajevanje in požrtvovalno ljubezen, ki ga tudi če ali mati do otroka, vzrastlega v nebi in skrbi, po neštevilnih boleznih in neugodah. Vse vidi dandanes le sebe, se tuli za čim višjo gažo, a za čim manje dela, za čim višji naslov in čin, — napredek in čast gledališča pa jim je deveta brata. Včasih so vodili naše gledališče rodovitno močje iz gole ljubezni za slovensko dramatsko umetnost ali pa za nagrade, ki znašajo dandanes enodneвно državsko mezdo. Danes ima naše nar. gledališče celo vrsto ravnateljev ter državnih uradnikov od V.—VII. čina, efekt pa je tako pri dramih, kakor pri operi manjši, kakor je bil kdikoli. Publika ni bila nikoli ne dovoljnejša, saj repertoar ni bil nikdar bornejši in predstave, zlasti dramske, že dolgo ne slabše kot dandanes, ko se razpolaga z milijansko državno subvencijo

in z ogromnim ansamblom ter — ogromno, velikomestno drago plačevano upravo.

Igralci, med katerimi zasluži vsaj troje, četvero vsaj približno častni naslov „umetnikov“, zopet niso zadovoljni s svojimi gažami. Uprava izjavlja, da jim je gaže že po podpisu pogodb znatno izboljšala in jim draginjske doklade zvišala za 100—130%. Med dramskim osebjem danes skoro ni člana, ki bi bil slabše plačan nego uradnik VIII. ali celo VII. drž. čin. razreda. So igralske rodbine, deloma brez otrok, ki prejemajo 5700—11.350 K na mesec! A za te plače igrajo le 12krat na mesec. Za vsak nadaljni nastop so igralci zahtevali vsodnevno gažo po vrhu, in uprava je ugodila tudi tej zahtevi!

Ker pa imajo nekateri ruski igralci, ki so resnično prvovrstni umetniki, iste ali celo neznatno višje gaže, je nastala v hiši revolucija. Séveda žive tuici Rusi, vsaj še enkrat dražje kot Slovenci: ne spoznajo se glede žvilskih virov, glede gostiln, mlekarn i. dr. ter morajo stanovati po hotelih... Tako životarijo Rusi faktično dosti slabše kot Slovenci, a pri tem so ruski umetniki mladim slovenskim tovarišem s svojo igro najboljši učitelji. Splošno mnenje v Ljubljani je: gledati rusko predstavo je največji umetniški užitek, čeprav bi pri tem ne razumel niti besedice!

Štrajk slov. igralcev torej ne izvira iz bede, ni nastal zaradi slabe plače, nego iz slepe nekolegijalne zavisti, ki ni utemeljena v ničemer. Manika pač — kakor sem že dejal — samozatajevanja in ljubezni za umetniško podjetje v bolečinah porojeno, v bedi vzgajano, s samimi žrtvami hranjeno ter z mukami ohranjeno! Vsak igralski začetnik si dandanes domišlja da je Kajnz ali Lewinsky ter zahteva tudi take plače.

Slišimo, da je naše gledališče podzavljeno. Rešitev iz teh večnih kriz in stavek bi menda bila, da bi se vse stalne nameščence dramske in operne sile razvrstilo po letih in sposobnostih v uradniške plačilne razrede. Potem bo takih kalamitet za vselej konec! Država ima v svoji upravi vsa jugoslovanska gledališča in pod vladno disciplino bodo podrejeni potem vsi jugoslovanski igralci in pevci.

Plače 5700—11.350 so za naše današnje igralce „škandalozno nizke“?

Naj blagovoljijo igralci, med katerimi je le par z nižjo srednjo šolo in je menda le dvoje, troje z višjo srednjo šolo, primerjati svoje gaže s plačanimi akademično izobraženih državnih uradnikov na najbolj težavnih in odgovornih mestih! Primerjajte predštudije, izpite, doštudije, malone brezplačno prakticanje in končno njihovo državi in državljanom neizmerno koristnejše uradovanje s svojim delom! Res, „umetnost je cvet kulture“, toda naša drama je še prav zelo v popju in do cvetja je še zelo, zelo daleč...

Državni uradnik III. č. r. s 6 otroki ima danes mesečne plače 7953.33 K! Državni uradnik IV. č. r. s 6 otroki prejema danes 7186.66 K! Državni uradnik V. č. r. s 6 otroki dobi 6101.60 K na mesec! Državni uradnik VI. č. r. s 6 otroki prejema 5980.91 K, VII. 5223.91 K VIII. 5060.50 K, IX. 4863.33 K, X. 4799.33 K in XI. 4735 K.

S 6 otroki, gg. igralci! Izdatno manjša je plača séveda, čim nižje je število otrok. In vendar lačno in strgano drž.

uradništvo doslej še ni štrajkalo! Vi, veselji gospodje elegantnih toalet, pa štrajkate hitreje in lažje, kakor se naučite novega komada!

Državno uradništvo pač ljubi svojo domovino in državo, se zaveda odgovornosti ter se vzlic vsemu čuti z Jugoslavijo eno! Mi trpimo in potrpiamo do skrajnosti, igralcem pa je štrajk menda najljubša — igra. To je razloček med nami. In zato se z igralskim štrajkom ne moremo strinjati.

Želimo igralcem, da se jim vžge v srcih tista ljubezen, ki je potrebna za vsak poklic in ki je bila zvezda vodnica vsem pionirjem slovenske kulture, predvsem našim pisateljem, pesnikom, pevcem, uradnikom in igralcem! In vzgledujejo naj se na javnih nameščencih! Naj ne podirajo, kar se je pred njimi zgradilo z mukami, nego naj zidajo dalje, da ostane spomin na njih dobo lep in svetel!

Davčni asistenti — certifikatisti.

„Da se resnica prav spozna,
je treba čuti dva zvoná“.

V zadnji številki „Našega glasu“ se neki dopisnik pritožuje, da so razpisana mesta davčnih asistentov, ki so deloma v prvi vrsti določena certifikatistom. Dotičnemu praktikantu očitno zakoni niso znani. Bodi torej povedano, da to niso nikake ugodnosti, priznane kot nagrada za dolgoletno vojaško službovanje, — marveč zakonite pravice. (Zakon z dne 19. aprila 1872, §§ 4 in 5.) Ta in docela vsi drugi zakoni prejšnje Avstrije so tudi še sedaj v Slovenije veljavni, dokler jih vlada v Beogradu ne razveljavi.

Delegacija ministrstva financ se je torej pri razpisu služb ravnala popolnoma po predpisih in ni nikomur krivice storila, najmanj pa šele v državno službo stopivšemu praktikantu. Delegacija tudi ni dolžna, vsakemu aspirantu pri sprejemu posebej razkladati zakone, ki so zanj važni ali neugodni; marveč je dolžnost posameznika, da se sam zanje zanima, predno nastopi kako službo. Da se morejo civilni praktikanti več nego šest mesecev vežbati, je vendar njim le v korist. Saj jih pri izpitih vendarle ni malo, ki padejo. O uradni odgovornosti sploh ne more biti govora, ker je nima noben praktikant brez davčnega izpita, pa najsi bo certifikatist ali drug vežbenik. Tudi nismo še slišali, da bi zaradi zakonitih določb, ki obstojajo že skoro 50 let, že več praktikantov zbežalo iz davčne službe. Če pa končno kdo misli, da napravi boljše karijero, če služi 12 do 14 let pri vojaki, predno stopi v državno službo, naj to slobodno poizkusi!

Le potrpljeje, tovariši! Mest davčnih asistentov je dovolj zasesti. Treba se je samo učiti in napraviti predpisani izpit, pa pojde. In če dobe od 20 mest — 5 mest certifikatisti, kaj za to? Za vse bo kruha dovolj! Le bodimo složni, brez neopravičenega razburjanja in zavisti! Veselja do dela ne izgublajte že kot novinci! Kaj bi bilo potem šele čez 20 ali 30 let službovanja? Vztrajajte, kakor so vaši tovariši v sovražni Avstriji! V Jugoslaviji smo vendarle vsi svobodnejši, razmerje je demokratično med vsemi kategorijami in napredovanje je mnogo hitrejšo. Pa brez zamere!

K. E.

Vestnik.

Da se razumemo! Volitve so pred durmi in jasno je, da bo moralo na volišče tudi uradništvo. Pasivno volilno pravico so mu vzeli, a pustili so mu vsaj aktivno. Ker smo javni nameščenci pristaši raznih političnih strank, bomo volili tudi različne kandidate. Seveda bi bilo mogoče, da se zedini vse javno nameščenstvo na eno kandidatno listo. Potem bi imelo gotovo vsaj enega svojega zastopnika: ker smo žal, ločeni, je to negotovo. In škodo bomo imeli potem vsi skupaj če ostanemo zopet brez pravega svojega mandatara. »Naš Glas« daje prostora dostojnim in poštenim izrazom vseh političnih prepričan. Zato naše glasilo ni strankarsko, nego ostala nadstrankarsko. Nihče naj se torej ne razburja, ako čita danes v našem tedniku glas pristaša JDS, jutri pa glas iz kakšne druge stranke. Čulimo vse glasove, saj da je prav to našemu glasilu nekaj več življenja, aktualnosti in pestrosti! Uredništvo bode torej objektivno prinašalo bodoče tedne različne dopise, ki se tičejo uradniških kandidatov in volitev. Debata je vedno zanimiva in koristna. Osrednja zveza javnih nameščencev in vnokojencev je nenpolitična: vendar pa zahtevajo zlasti izvenlublanske organizacije, da se jim da direktiva glede bodočega glasovanja. Upamo da se sprijemo naše organizacije že te dni na resen stvaren, objektivni razgovor ter da nastopijo tudi uradniški kandidati s svojimi programi. Marsikak javni nameščenec še ni odločen na nobeno stran: marsikdo stoji še vedno izven političnih strank. Treba je torej te dni začetj bistriti in ločiti duhove! Želimo, da se izvrši to kulturno. Po volitvah se lotimo realiziranja marsikaterih naših težni, ki smo jih imeli doslej pač le na papirju svojih pravil, a se ni za njih uresničenie še ničesar detanškega ukrenilo. In takrat sklenemo zopet trdno svoje vrste v složno edinstveno falango. Do volitev pa velja geslo: In dubiis libertas, in necessariis unitas, in omnibus charitas!

Položaj užitninskih nameščencev.
Nove doklade so šle po vodi! Finančna uprava meni najbrže, da užitninski nameščenci ne potrebujejo in da niso vredni novih draginjskih doklad. Državlani iste države, kakor so ostali državni uslužbenci so užitninski nameščenci, zato pa naj država skrbi za vse enako. Poverjeništvu ministrstva financ za Slovenijo in Istro v Ljubljani je z dopisom z dne 29. avgusta 1919, št. B III, 333/58 ex 1919 takratni komisiji za časovno vodstvo in likvidacijo deželne uprave sporočilo, da za povišanje draginjskih doklad užitninskih nameščencev ni kritja in da naj ostanejo zato draginjske doklade užitninskih nameščencev neizpremenjene in to tembolj, ker mora prej ali slej itak priti do enotne ureditve užitninskega vprašanja v celi Sloveniji. Izgovora sedaj finančna uprava ne more več imeti, da ni kritja, ker je pravilnik za izvršitev določil o trošarini na vino izšel že meseca septembra 1920. Okoli 160 družin užitninskih nameščencev se nahaja v Sloveniji. Gospodje finančniki: zima trka, ni kuriva, ni obutev, ni obleke. Kar pa sedaj prejemamo, zadostuje komaj za hrano. Katastrofa je neizogibna. Marsikateri uslužbenec v zimi ne bo mogel na službo, niti otroci ne v šolo, ako ne pride takojšnja pomoč. Ko bi merodajni faktorji le nekoliko pomislili položaj užitninskih

nameščencev, ki vršijo poleg finančne straže in orožništva najbolj neprijetno službo. Še danes se spominjamo, ko je šla takratna društvena deputacija meseca oktobra 1919, k deželnemu predsedniku dr. Brejcu, ki je izjavil: Ko postanete državni nameščenci, imate potem iste pravice z drugimi. Tako je poročalo nam članom „Društvo užiti, uslužbencev“ po izidu deputacije. In kaj se je zgodilo? Državni nameščenci smo sicer postali, toda denarja ni za nas. Kako zaupanje naj imamo potem do teh gospodov? Naš obupen klic je upravičen. Zato apeliramo tudi na gg. predstavnike, da se za te zapuščene trpine zavzamejo, ker na merodajne finančnike nimamo popolnoma nič več zaupanja.

Vodja užiti, urada.

„Društvo vpok, javnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani ima občni zbor v ponedeljek dne 8. nov. t. l. ob 7. uri zvečer v gostilni pri „Mraku“, Rimska cesta št. 4. Na dnevnem redu je glavna točka: **Volitev odbora.** Pri tej priliki se bodo sprejemali novi člani. Glasom potrjenih društvenih pravil imajo pristop k društvu vsi vpokojenci in vpokojenke, ki so prebili svoja službena leta v državni ali pa v službi avtonomnih oblasti, in sicer brez razlike na čin; torej vsi umirovljeni državni, deželni, občinski uradniki, poduradniki, pomožni uradniki in uradnice ter vpokojeni uradni slugi, potem vdove in sirote uslužbencev navedenih kategorij. Ponovno smo že opozorili predstavnike pokojninskega stanu, da zahtevajo njih lastni interesi nujno ustanovitve tega društva. Vpokojeni morajo biti organizirani tako, kakor so njihovi aktivni tovariši, potem smejo lažje računati na boljše uspehe, glede svojih eksistenčnih pogojev, kakor jih je bilo mogoče dosežati doseči. Društvo bo imelo svojega delegata v „Osrednji zvezi javnih nameščencev in vpokojencev za Slovenijo“ in tedaj česče priliko po svojem zastopniku z živo besedo obrazložiti neznosne razmere, v kojih žive vpokojenci.

Draginjska doklada za uradniške otroke na vseučiliščih. Otroci jav. nameščencev, ki se šolajo na visokih šolah, dobe draginjske doklade tudi preko 21. leta.

Veselica na korist Osrednje zveze in Našega Glasu, ki se je morala zaradi koroškega pletiscita odgoditi, se vrši prve dni meseca januarja 1921. Vstopnice obdrže veljavo.

† **Miha Verovšek.** Dne 25. t. m. je umrl magistratni višji računski revident Miha Verovšek. Bil je vzoren kolega in idealna, blaga duša. Leta 1867. se je narodil Miha kot sin ljublianskega umetnega vrtarja. Posejal je realko, a že leta 1887. je moral k želez. in brzojavnemu polku. Ostal je ondi do leta 1890. Nato je bil poštni pomožni uradnik v Beliaku, Brucku na Muri, v Gradcu in Mariboru. Ko se je naveličal tlačaniti si te poiskal zasebne službe: od leta 1898. je bil upravnik »Slovenskega Lista« obenem pa izvrsten knjigovodja raznih zasebnih industrijskih podjetij, dokler ga ni l. 1900. župan Ivan Hribar pozval v mestno knjigovodstvo. Bil je vreden in z vsakomu prijazen uradnik. Vršil je računsko in blagajniško službo. Zadnji dve leti je bil kot mestni računski nadrevident, obenem blagajnik pri mestnem užitninskem zakupu. V novi poklic se je zagnal s pravim fanatizmom. Hkratu je vršil nrole ubožnega očeta za vodmatski okraj ter bil predsednik političnega in izobraževalnega društva JDS v Vodmatu. Ustanovil mu je lepo knjižnico. Deloval pa

je še po raznih drugih društvih kot nemerni priden inčiativen in vztrajno požrtvovalen odbornik. Njegova agitatorska sila je bila nedosežna. Glavno delo je v svobodnih urah posvečal Sokolu, ki mu je bil prirasel na dušo in srce. Udeleževal se je vseh zletov, vedno podjeten in temperamenten ter je nosil na poslednji poti svojo ljubljeno zastavo neštevilnim sokolskim bratom in sestram. Njegov pogreb je bil impozanten. Uradniku Verovšku, ki se je ravnal po geslu: Ne samo kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan, je izkazala poslednjo čast vsa Ljubljana. Naj počiva v miru!

† Nadpoštar K. Hut. Iz Domžal nam poročajo: Dne 28. oktobra smo spremili k večnemu počitku tovariša nadpoštara Karola Huta, rodom Ljubljančana. Služil je nad 35 let, in sicer v Zagorju kot ekspeditor, potem v Št. Janžu, v Dovjem, Mojstrani in Zagorju kot poštar, zadnjih 10 let pa kot nadpoštar v Domžalah, kjer mu je v uradu smrt nenadoma pretrgala nit življenja. Kako je bil ranji priljubljen, je pokazala mnogobrojna udeležba občinstva in tovarišev in tovarišic pri pogrebu. Pogrešali smo pa zastopstva poštnega ravnateljstva.

Obleko — manufakturno — dobe člani »Samopomoči« na 6 mesečne obroke. Brnsko sukno za jesenske in zimske, moške in ženske obleke v 37 različnih vzorcih po cenah od 180—240 K je aktivnim definitivnim jav. nameščencem na razpolago. Pogoji so razvidni iz Röhlovega članka v naši zadnji številki ter so razvidni tudi v zadržani pisarni. Dobe se tudi nogavice moške in ženske, robci, veznice, klobuki, čevlji, blago za perilo, za podloge, sukanec l. dr. Dasi smo o tem poročali že opetovano, je celo v Ljubljani še mnogo jav. nameščencev, ki tega ne vedo, ker — ne čitajo časopisov. Tovariši, opozorite svoje druge, da ne zamude veleugodne prilike! Zunanji »Samopomočim« so se po možnosti poslali vzorčniki in navodila, kako postopati. Vendar je želeli, da si načelstva osebno ogledajo manufakturno blago v Ljubljani ter se dogovore glede posameznosti, ki se pisмено ne dajo dovolj jasno razložiti. Tudi ni mogoče razposlati več vzorčnikov, ker se razreže preveč blaga. Zadeva je nujna!

† Prof. Anton Kaspret, izvrsten učitelj zgodovine, pisatelj šolskih zgodovinskih učnih knjig ter odlični dopisnik naših znanstvenih zbornikov, profesor Kaspret je dne 27. okt. t. l. umrl v Črni pri Prevaljah. Marsikdo se bode spominjal tega vrliga moža z ljubeznijo in spoštovanjem. Deloval je več let tudi na ljublj. višji gimnaziji.

Draginjske doklade železničarjem. S 1. t. m. so popolnoma urejene draginjske doklade osobju vseh prometnih ustanov. Po tej ureditvi bodo draginjske doklade omenjenega osobja za 25 odstotkov večje od draginjskih doklad ostalih državnih nastavljenecv. V ministrstvu za promet se sedaj izvršuje naredba glede ureditve dnevnice za čas potovanja.

Češkoslovaška vlada za javne nameščence. Ministrski predsednik dr. Černý je podal vladno izjavo, ki obsega tudi smernice nove vlade, ki bo imela rešiti samo najbolj nujne gospodarske zadeve ter bo poskrbela za državno pomoč državnim nastavljenecem. Ta je bila zlasti potrebna, ker so bili državni nastavljenecji že obupali nad zvišanjem prejemkov in so bili že odločeni seči po najostrejših sredstvih. Stavka se je preprečila s tem, da so se od 1. novembra naprej dovolile uradništvu nove mesečne draginjske doklade, spojene z brezobrestnim posojilom za nabavo oblek.

Napredovanja pri železnicah. V ministrstvu za promet v Beogradu se pripravljajo nov ukaz, s katerim se imenujejo

in napredujejo uradniki. Ukaz se bo podpisal takoj, ko se vrne prestolonaslednik iz Aten.

Absolutizem! Luč belega dne je zagledal načrt zakona, ki ga je sestavil minister za notranje zadeve dr. Drašković in ga je sprejel ministrski svet. Ta načrt se glasi naredba o spoštovanju države in reda v njej in se misli predložiti začasnemu parlamentu. Kdor čita glavne točke tega načrta, mu prihaja vroče. To je izjemni zakon kakršnega si dozdaj ni upala predložiti nobena vlada v Evropi ljudskemu zastopstvu. Rafinirana je določba o discipliniranju uradnikov, kateri bi »sabotirali državno službo«. Mi smo odločno za to da uradniki vestno izpolnjujejo svojo službo, če so pošteno plačani. Tudi smo vedno za to da imajo posegati javni nameščenci po skrajnih sredstvih, to je po sabotaži in štraiku, samo v skrajnih slučajih kadar je res ogrožena njihova obstojenost. Uradnik mora pred vsemi drugimi stanoviti poznati požrtvovalnost in svojo veliko odgovornost za pravilno funkcioniranje državnega aparata, od katerega je odvisen blagor vseh državljanov. Toda postaviti uradnika pod neomejeno kontrolo disciplinarnih sodišč, ki bodo mogla smatrati za sabotažo vse, kar se bo zliubilo višji državni upravi, se pravi izročiti ga najrazbrzdanejši samovolji. Ako uradnik ne bo spravljal pod zakon vsakega slučaja, ki ga bo vlada smatrala za »ogroženje državne in družabnega reda«, bo vlada to proglasila za sabotažo in uradnik bo mogel po dololetni vestni službi s trebuhom za kruhom! Gospod minister, uradništvu dajte pragmatiko kjer boste lahko natančno določili njegove pravice in dolžnosti in jih točno obredelili, izjemne postave pa izdajte proti hajdukom! Čisto izključeno je, da bi parlament sprejel tako postavo, ki iz pravne države skuša napraviti absolutistično satrapijo po vzorcu nekdanje Turčije in Moskve. Toda značilno je, kako se sedanji vladi pred otvoritvijo konstituante mudi z izdajanjem naredb in zakonov, ki tako globoko posegajo v individualno in društveno svobodo državljanov in o katerih bo imela pravico sklepati samo konstituanta!

Tko nam guli kožo? Naši sugradjani idu svaki samo za svojim vlastitim ciljem i probitkom. Nitko od njih ni ne misli na narod i državu. Sve je ostavilo alat i zanat, sve se kao pomamno bacilo na lagodno i bezpošteno zasluživanje u trgovini. Minimalna im je čista zarada barem 100%. Evo dokaza!

Zagrebačka tvornica koža objavila je svoju bilancu za god. 1917. Na glavnicu od 5,000.000.—kruna iskazuje ovu dobit:

Dobitak	K 3,174.499
pričuvna zaklada	K 200.000
zaklada za potporu činovnika	K 97.000
poreznoj zakladi	K 750.000
pričuva za nadopunjenje našastara	K 2,000.000

Ukupno K 6,221.499

I još su na dan bilanciranja imali na skladištu 12 $\frac{1}{2}$ milijuna robe! Tako to ide slično i kod drugih. Tešku je pljusku dao inženjer Carnelutti našim tvorničarima opeka dokazavši im pred 8—9 mjeseci, da proizvodnja opeka stoji 400 K po 1000. U svibnju sam saznao od učenika zidara, da proizvodnja opeka stoji 600 K u poljskim pećima, a u kružnim pećima još jeftinije. Pa ipak ti ljudi traže 2000 kruna za 1000 komada. Jedna naša tvornica čarapa ima za svaki par čarapa troška 7 kruna, nu trgovcima ih prodaje već po 15 kruna (115%), a trgovci prodavaju te čarape

po 40, 50, 60 kruna. Slično rade naši trgovci i industrijalci. Njihove nekretnine, što su ih kupili u ovo teško i skupo vrijeme za ogromne svote, jesu njihove »poštene« bilance i najbolja fotografija njihovog lihvarskog, ne ču da rekнем — lo-povskog rada. Što je onaj čovjek, koji drugomu — koji se u nuždi i nevolji nalazi — tajno ili javno otimlje novac?!

Hranilni in posojilni konsorci v Ljubljani je kakor znano, sprožil in započel velikopotezno akcijo za razdolžitev uradnikov v Sloveniji. Upati je, da dobi v najkrajšem času potreben kredit od države. Uspešno pa bo mogel izvrševati svojo visoko zadačo le ako ga bodo podpirali posamezniki, člani, njih organizacije in vsa javna oblastva, kojih organi smo itak uradniki sami. Pozivljajo se torej vsi javni nameščenci na mnogobrojen pristop. Zadoščja navadna dopisnica z natančnim naslovom in navedbo, se li hoče prepisati en delež po 100 K naenkrat, ali ga hoče vplačevati mesečno po 10 K. — Pričakuje se, da se bo uradništvo odzvalo tudi z več deleži. Ko dobi konsorci dopisnico, ki služi obenem kot pristopna zjava, odpošlje novemu članu primerno število čekov. Deleži se obrestujejo. Naivnejša določila društvenih pravil se bodo v izvlečkih objavila svoječasno v »Našem Glasu«. V slučajih ko je treba dati odgovora ali pojasnila, naj se pismu prikloni znamka za odgovor!

Hranilni in posojilni konsorci Ljubljana, Gradišče št. 15.

Opozorilo. Radi izpraznitve Koroške današnje številke tja ne odpošljemo razun naročnikom v onih krajih, ki so ostali naši. Prosimo nujno vse gg. naročnike, ki so morali zapustiti svoja tamošnja mesta, da nam nemudoma naznanijo svoja nova bivališča, da jim morcmo list redno dopošiljati. Pri naznanitvi novega bivališča prosimo, da nam se vedno navede tudi prejšnje bivališče.

G. dr. Fran Roš, odvetnik v Laškem nam je poslal znesek 100 K iz kazenske zadeve g. Hinko Kopač, sodni kanclist v Laškem proti g. Marijani Komes, vplačan za naš tiskovni sklad po zadnjeimenovanji kot globo, da ji je g. Kopač odpustil žalitve.

Okrajno sodišče v Krškem nam je vposlalo za tiskovni sklad znesek 24 K povodom poravnave v neki kazenski zadevi. G. Ladislav Jerše, predstojnik davčnega urada v Ptujju pa znesek 62 K, ki ga je nabral povodom izplačevanja dodatkov k dnevnicom za oktober mesec med tamošnjim osobjem za naš tiskovni sklad. Vsem se najtopeje zahvaljujemo in prosimo vse tovariše, da pri vsaki priliki zbirajo prispevke za tiskovni sklad in pridobivajo nove naročnike. Le smotreno in vztrajno delo more podpreti naše glasilo tako, da bo lahko uspešno zastopalo naše koristi. Vse gg. naročnike, ki še niso obnovili naročnine, pa prosimo ponovno, da to nemudoma store.

Uprava.

Priporoča se tvrdka 4—6

Jos. Petelinc

trgovina z galanterijskim in modnim blagom, zaloga šivalnih strojev in njih posameznih delov.

Ljubljana, Sv. Petra n. 7.

Drogerija „ADRIJA“
Fotomanufaktura
 22-9 **Parfumerija**
B. Čvančara
 Ljubljana, Šelenburgova ul. 5.

Kavarna „Central“
 19-3
 se priporoča za mnogo-
 brojen obisk. Pristna kava,
 cena in solidna postrežba.
Stefan Miholič, kavarnar.
 Ljubljana - Sv. Petra nasip.

17-8

VELIKA ZALOGA Na debelo! Na drobno!
 :: : Solidne cene! : :: **BOGATA IZBIKA**

manufakturnega ter inozemskega modnega blaga. **LASTNI MODNI ATELJE.** OBLEK lasinega izdelika po naj-novešem kroju.
 Srajce, samovoznice (kravate), nogavice i.t.d.
PRAVA KRANJSKA RAZPOSILJALNA 8-5

SCHWAB & BIZJAK
 LJUBLJANA, Dvorni trg, pod Narodno kava. no.

Najstarejša spedijska tvrdka v Sloveniji
R. RANZINGER
 Ljubljana spedijska pisarna Ljubljana
 Podjetje za prevažanje blaga juž. železnice. Brzo-
 vozni in tovorni nabiralni promet iz in v Avstrijo.
 Zacarinjenje. Podjetje za prevažanje pohištva.
 Skladišče s poseb. zaprtimi kabinami za pohištvo.
 Brzojavi: Ranzinger. 24-2 Interurban telefon 60

Prečitajte v svojo korist

Vzajemna posojilnica r. z. z. o. z. v Ljubljani, preje Vzajemno podporno društvo, opozarja javne uslužbence in posestnike, ki imajo dolgove v Avstriji, da si lahko s tako, snjo poravnavo tega dolga za dobro polovico zmanjšajo svoj dolg, ker je kurz avstr. krone sedaj še nizek. Vse transakcije izvede zadruga sama in sicer le proti povrnitvi faktičnih stroškov. Zadruga je soliden denarni zavod; posojila na posestvo po 5 1/2%, na osebni kredit po 6%, mala mesečna odplačila. **Zahtevajte prospekt!**
 Hranilne vloge se obrestujejo po 4%.

BARVA ■ ■ ■ **KEMIČNO** ■ ■ ■ **ČISTI**
 vsakovrstno blago, obleko 18-3
PERE domače perilo (pošilja po isto na dom) **SVETLOLIKA** ovratnike, zapestnice in srajce ■ ■
Tovarna JOS. REICH
 Peljanski nasip 4. **LJUBLJANA**, Podružnica Šelenburgova ulica 3.
 Podružnice: **MARIBOR** — **NOVO MESTO**.

Prvi in edini slovenski zavarovalni zavod.

Vzajemna zavarovalnica
 v Ljubljani, Dunajska cesta 17,
 je ustanovila oddelek za
življenjska zavarovanja

Sprejema: V življenjskem oddelku: zavarovanja na doživetje in smrt v vseh sestavah, zavarovanja na otroško dobo, rentna in ljudska zavarovanja pod najugodnejšimi pogoji.
 V požarnem oddelku: zavarovanja vseh premakljivih in nepremakljivih predmetov, ki se poškodejo po ognju, streli in po eksploziji svetilnega plina po znano nizkih cenah.

Ceniki in pojasnila z obrat. pošto brezplačno. Zanesljivi posredovalci se vedno sprejemajo.

Podružnica: **CELJE**, Breg 33.

Modni salon
Stuchly - Maške
LJUBLJANA,
 Zidovska ul. 3, Dvorski trg 1.
 Priporočamo veliko izbiro najnovejših svilenih klobukov, čepic in slamnikov za dame in deklice. Popravila točno in ceno. **Žalni klobuki vedno v zalogi.**